

združenjem in društvom ravnateljic in ravnateljev

Ljubljana, 7. marca 2022

Zadeva: Nezakonito poseganje v pravico do stavke

Spoštovani,

v Sindikatu vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (SVIZ) pred splošno stavko v vzgoji in izobraževanju, napovedano za to sredo, 9. marca 2022, prejemamo iz vzgojno-izobraževalnih zavodov (vrtcev, šol, dijaških domov) posamezna opozorila o možnih kršitvah pravice do stavke (tj. poskusih vsiljevanja minimuma delovnega procesa na dan stavke, določanja prisotnosti na delovnem mestu s strani delodajalca na dan stavke).

Ponovno izpostavljam, da je pravica do stavke zagotovljena z Ustavo RS in jo je mogoče omejiti zgolj z zakonom. Upošteva se akte mednarodnih organizacij, ki zavezujejo našo državo (npr. konvencije Mednarodne organizacije dela), in veljavno zakonodajo RS (Ustava RS in Zakon o stavki) dejavnost vzgoje in izobraževanja ne spada med dejavnosti posebnega družbenega pomena, kjer je stavka dopustna le, če se zagotovi minimum delovnega procesa, ki zagotavlja varnost ljudi in premoženja ali je nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov. **Navedeno pomeni, da stavka v vzgoji in izobraževanju ni posebej omejena in da med stavko ni treba opravljati določenih del (nujnega varstva otok, učencev, oskrbe učencev v zavodih, dijakov v dijaškem domu, zagotavljanje obrokov), temveč velja pravica, da se delo v celoti prekine in stavka v skladu s splošnimi predpisi.** Ne glede na navedeno je Glavni stavkovni odbor SVIZ zavodom s področja predšolske vzgoje svetoval, naj na dan stavke 9. marca 2022 organizirajo varstvo za nujne primere.

SVIZ v skladu z zapisanim delodajalce (ravnatelje, direktorje) poziva, da ne sledite nezakonitim pozivom Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ter stavkajočih ne silite v zagotavljanje minimuma delovnega procesa, ker boste tako tudi sami ravnali v nasprotju z Ustavo RS (77. člen Ustave RS). SVIZ je na MIZŠ že naslovil opozorilo in zahtevo, naj nezakonito navodilo o zagotavljanju minimuma delovnega procesa umakne ter da naj ravnatelj in direktor ne poziva h kršitvi ustavnih pravic zaposlenih.

Če se posamezni delodajalec nagiba k temu, da bi na dan stavke v izjemnih primerih za otroke zagotovil nujno varstvo, mora to storiti v dogovoru s stavkovnim odborom posameznega zavoda, pri tem pa ni dopustno, da bi k opravljanju varovanja silil stavkajoče, saj bi to pomenilo kršitev njihove ustavne pravice do stavke. Edino dopustno je, da to nalogo prevzamejo zaposleni, ki so jasno izrazili voljo, da ne stavkajo. Če se stavke udeležujejo vsi zaposleni v zavodu, mora delodajalec ugotoviti, da organizacije nujnega varstva ni mogoče izvajati.

Med nezakonite posege v pravico do stavke spadajo tudi poskusi opredeljevanja prisotnosti stavkajočih na delovnem mestu s strani delodajalca. V času stavke, ki na dan 9. 3. 2022 traja od 6.00 do 22.00, določa vse ključne elemente poteka stavke – vključno s prisotnostjo stavkajočih na delovnem mestu – stavkovni odbor. Opozarjamo, da Zakon o stavki nikjer ne zahteva, da zaposleni

stavkajo na delovnem mestu, prav tako ne opredeljuje, koliko časa naj ta prisotnost v primeru, ko se stavkajoči odločijo, da bodo stavkali na delovnem mestu, traja.

Z lepimi pozdravi,

Jelka Velički, l.r.,
predsednica Glavnega stavkovnega odbora SVIZ

Branimir Štrukelj,
glavni tajnik SVIZ